

Harkinnanvaraisten korotusten perustelut, oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvien kustannusten kattaminen

Yleisperustelut

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 17 §:n 1 momentin mukaan opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 d §:n 2 momentin 1 a) -kohdan mukaan toteutuneita opiskelijavuosia painotetaan sen perusteella, jos koulutusta järjestetään oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen oikeutetulle opiskelijalle. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annettavan opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 6 §:n mukaan opiskelijavuosia painotetaan korotuskertoimella 0,06 niiden päivien ajalta, kun opiskelija on oikeutettu oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen. Asetuksen mukainen kerroin vastaa koulutuksen järjestäjälle oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvia keskimääräisiä kustannuksia. Oppivelvollisuuden laajentamista koskevassa hallituksen esityksen perusteluissa (HE 173/2020 vp) on todettu, että jos koulutuksen järjestäjän oppimateriaaleista aiheutuvat kustannukset olisivat merkittävästi keskimääräisiä kustannuksia korkeammat, kustannuksia voitaisiin kompensoida myös perusrahoituksen harkinnanvaraisella korotuksella.

Harkinnanvaraista korotusta oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi ei myönnetä monialaisille koulutuksen järjestäjille, koska opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että monialaisilla koulutuksen järjestäjillä eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat riittävästi keskimääräisiä kustannuksia vastaaviksi, jolloin ne tulevat korvatuksi asetuksella säädettävän korotuskertoimen kautta. Profiililtaan selkeästi erikoistuneelle koulutuksen järjestäjälle korotusta voidaan myöntää, mikäli järjestäjä pystyy hakemuksessaan osoittamaan, että sille maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset ovat merkittävästi keskimääräistä korkeammat, jolloin laskennallinen painokerroin ei huomioi järjestäjälle syntyviä kustannuksia riittävästi. Oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset huomioidaan vain niiltä osin kuin ne ovat ennen oppivelvollisuuden laajentamista olleet opiskelijan itse kustantamia ja siirtyneet oppivelvollisuuslain mukaisesti syksyllä 2021 koulutuksen järjestäjän kustannettaviksi. Kustannusten huomioinnissa otetaan myös huomioon materiaalien ja tarvikkeiden käyttöikä. Esimerkiksi kannettavien tietokoneiden kustannus jyvitetään neljälle vuodelle. Opiskelijamäärän kasvusta johtuvia kustannuksia ei huomioida, sillä suoriteperusteinen rahoitus kattaa ne.

Koulumatka- tai asuntolatoiminnan kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä. Oppivelvollisuuslain 19-21 §:ssä säädetään erityisistä majoitus- ja matkakorvauksista, jotka koulutuksen järjestäjä korvaa oppivelvolliselle, jonka matka kodista lähimpään soveltuvaan oppilaitokseen on yli 100 kilometriä tai päivittäinen koulumatka nopeinta matkustustapaa käyttäen kestää yli kolme tuntia. Nämä kustannukset korvataan ammatillisen koulutuksen järjestäjille perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena. Niitä varten tullaan vuosien 2021-2023 tapaan erikseen järjestämään harkinnanvaraista korotusta koskeva haku myöhemmin varainhoitovuoden aikana järjestäjäkohtaisten kustannusten tarkennuttua.

Järjestäjäkohtaiset perustelut

1. Aitoon Emäntäkoulu Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009), jäljempänä *rahoituslaki*, 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulumatka- tai asuntolatoiminnan kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

2. Harjun Oppimiskeskus Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikkestannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Oppivelvollisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan maksuttomia eivät ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

3. Hevosopisto Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikkestannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Oppivelvollisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan maksuttomia eivät ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

4. Itä-Karjalan Kansanopistoseura ry

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikkestannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Koulumatka- tai asuntolatoiminnan tai oppivelvollisille järjestetyn ohjauksen ja avustamisen kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

5. Kellosepäntaidon Edistämissäitiö sr

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikkestannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat.

6. Paasikiviopistoyhdistys r.y.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Vaikka koulutuksen järjestäjä osoittaa

hakemuksessaan olevansa profiililtaan selkeästi erikoistunut järjestäjä, jolle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset ovat merkittävästi keskimääräistä korkeammat tutkintoa kohden, keskimääräisten kustannusten ylittävien kustannusten kokonaisuromäärä on pieni, kun otetaan huomioon koulutuksen järjestäjän oppivelvollisten opiskelijoiden vähäinen määrä.

7. Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Oppivelvollisten ateria- tai opetuskustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

8. Savon Koulutuskuntayhtymä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta. Lukiokoulutuksen kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

9. Suomen Nuoriso-Opiston kannatusyhdistys ry

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Kannettavien tietokoneiden kustannukset ovat tavanomaisia maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

10. Suupohjan Koulutuskuntayhtymä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

11. Tampereen Musiikkiopiston Säätiö sr

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Kannettavien tietokoneiden kustannukset ovat tavanomaisia maksuttomasta

koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

12. Turun Ammattiopistosäätiö sr

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2024 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta rahoituslain 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat.